

VCP zaak 169

Uitspraak inzake een klacht van [f], auteur van het werk '[a]', tegen [b], [c] en [d], auteurs respectievelijk uitgever van het werk '[e]'.

1. Bij brief van 4 mei 2021 heeft advocaat mr R. Van Dongen, namens [f] (hierna te noemen 'Klager'), zich tot de Vaste Commissie Plagiaat (hierna te noemen 'VCP') gewend met het volgende. Klager meent dat het werk '[e]', gecomponeerd door [b], van tekst voorzien door [c] en uitgegeven door [d] (hierna te noemen 'Beklaagden'), gelijkenis vertoont met het door Klager gecomponeerde werk '[a]'. Naar de mening van Klager is er sprake van plagiaat.

2. Aan de administratie van Buma/Stemra zijn de volgende gegevens ontleend:

Het werk '[a]' is gecomponeerd door [f]. Klager is deelnemer van Buma/Stemra. Het werk is voor het eerst bij Buma/Stemra bekend op 1 december 2020.

Het werk '[e]' is gecomponeerd door [b] en van tekst voorzien door [c] en wordt in Nederland uitgegeven door [d]. Beklaagden zijn allen deelnemers van Buma/Stemra. Het werk is voor het eerst bij Buma/Stemra bekend op 19 maart 2019.

3. Voorzover van belang voor de beoordeling van de zaak beschikt de VCP over afschriften van de volgende stukken:

- Klacht d.d. 4 mei 2021 met bijlagen en de volgende muziekfragmenten:
 - a. [a]
 - b. [e]
 - c. Compare Bridge topline couplet
 - d. Compare Bridge topline bridge
- Brieven van de VCP aan Klager en Beklaagden d.d. 4 mei 2021
- Email van [b] d.d. 4 mei 2021
- Emailcorrespondentie met VCP-secretariaat aangaande verzetten zitting
- Verweer Beklaagden d.d. 31 augustus 2021 met bijlagen en de volgende muziekfragmenten:
 - a. [a] vs Collins, Jacksons en Williams
- Documentatie van de werken bij Buma/Stemra

4. Klager heeft de op grond van artikel 6 van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra vereiste waarborgsom van € 1362,- voldaan.

5. Voor de behandeling van de zaak was de VCP als volgt samengesteld:

Prof. mr P.B. Hugenholtz, voorzitter
Prof. mr S.J. van Gompel, vice-voorzitter
B. van der Linden, lid
B. Zimmerman, lid
J. Roukens, lid

VCP lid B. de Goeij heeft zich verschoond van deelname aan de onderhavige procedure.
VCP lid B. van der Linden heeft de zitting online bijgewoond.

6. De zitting werd gehouden op 15 september 2021. Door de maatregelen ter zake van COVID-19 is de zitting een keer uitgesteld.

Namens de Klager waren aanwezig: de heer [f], componist, de heer mr R. van Dongen, advocaat en de heer mr E. Verwey, junior legal counsel Dikhoff van Dongen Advocaten.

Namens de Beklaagden waren aanwezig: de heer [b], componist, mevrouw [c], tekstdichter, [d], de heer [g], senior legal counsel [d], de heer [h], deskundige, de heer mr M. Odink, advocaat en de heer mr E. Keyzer, advocaat.

7. De VCP verklaart zich bevoegd van de klacht kennis te nemen. De klacht heeft betrekking op een geschil zoals omschreven in artikel 4 lid 1 onder a van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra.

8. De klacht wordt als volgt onderbouwd.

Het werk '[a]' is door Klager op 12 december 2018 in de studio van [f] als demo opgenomen. Beklaagde auteur [b] was als technicus bij deze opname betrokken en beschikte over de demopopnamen. Zodoende heeft hij kennis genomen van het werk.

In maart 2019 is het werk '[e]' door Beklaagden uitgebracht en Klager constateerde op diverse elementen overeenstemming met zijn werk. De poging van Klager om hierover op vriendelijke wijze met Beklaagden tot een vergelijk te komen resulteerde in uiterst agressieve reacties van Beklaagden met inbegrip van het persoonlijk aansprakelijk stellen van de advocaat van Klager. Het musicologisch rapport van de door Klager ingeschakelde deskundige toont echter aan dat beide werken harmonisch, ritmisch, qua vorm en melodisch sterk met elkaar overeenkomen. Met name de topline van de pianopartij in de bridge van het werk '[a]', te horen vanaf 2:17 minuten, vertoont grote gelijkenis met de melodie van het refrein van het werk '[e]'. De melodische lijn bestaat in beide werken uit twee achtsten op de vierde tel van de tweede maat van het schema, op de noten Es en D, waarna de melodische curve in beide werken kenmerkend afbuigt naar de kwint van het navolgende akkoord. Deze melodische lijn is dermate kenmerkend dat het als 'hook' van het werk '[a]' kan worden gekwalificeerd. Deze 'hook' is veelvuldig in het werk '[e]' overgenomen. Naast voornoemde specieke noten kan worden geconstateerd dat de gehele melodische curve van '[e]' sterk leunt op de kenmerkende melodie uit het werk van Klager.

Dit melodische pianomotief uit het werk '[a]' is origineel te noemen, zoals ook door één van de deskundigen van Beklaagden is bevestigd, en is zodoende auteursrechtelijk beschermd. Dat dit motief slechts uit enkele noten bestaat, doet hier niet aan af. Het motief is immers ook te beschouwen als 'hook', als 'ident', en het is bekend dat dergelijke 'idents' ook door Buma/Stemra als auteursrechtelijk beschermde werken worden beschouwd.

Het door Beklaagden in dit verband gevoerde verweer dat de bewuste melodische frase 'prior art' zou zijn, wordt onderbouwd met voorbeelden uit muziekwerken die totaal afwijken van '[e]' en '[a]'. Het 'prior art' verweer houdt zodoende geen stand.

Aan het vorenstaande kan worden toegevoegd dat de werken eveneens overeenstemmen voor wat betreft de akkoordprogressie, in trappen uitgedrukt VI | IV | I | V |, en voor wat betreft de ritmiek, de bas en de productie. Dat deze elementen afzonderlijk wellicht niet auteursrechtelijk beschermd zouden zijn, neemt niet weg dat op de *combinatie* van deze elementen én genoemde melodische hook wel degelijk auteursrecht rust. De combinatie van deze elementen in het werk '[a]' vloeit immers voort uit gemaakte creatieve keuzes en is daardoor een intellectuele en creatieve schepping van Klager. Deze combinatie van elementen is overgenomen in het werk '[e]'.

9. Beklaagden voeren in hun verweer de volgende argumenten aan.

Tussen werken '[a]' en '[e]' bestaat weliswaar gelijkenis, maar deze gelijkenis is niet relevant. De vorm van beide werken is de meest gebruikte vorm in de popmuziek en is daarmee gemeengoed en geenszins origineel. Als men de bridge van '[a]' buiten beschouwing laat, dan hebben de werken hetzelfde akkoordenschema. Deze akkoordgang is echter zeer algemeen en in veel bekende hits te horen waaronder het werk 'Are you with me' van Lost Frequencies. Bovendien wijkt het akkoordenschema af in de bridge van werk '[a]'. De eerste maat is F, de tweede maat is opgedeeld en bestaat uit achtereenvolgens C en G. Dit verschil in akkoorden is hier nadrukkelijk

van belang aangezien de door Klager gestelde overeenstemming nu juist in het motief van de bridge van '[a]' zou zijn gelegen.

Dit melodisch motief is door twee deskundigen uitvoerig musicologisch ontleed en vergeleken met de melodische lijn van het werk '[e]'. Beide deskundigen concluderen dat de overeenstemming tussen de melodische lijnen van de werken slechts bestaat uit twee of drie noten *binnen* een melodische frase. Voor zover de opeenvolging van deze twee of drie noten al auteursrechtelijk beschermd zou kunnen zijn, dan geldt dat het motief van deze noten meer overeenstemt met oudere werken, waaronder 'Can't Stop Loving You' van Phil Collins, en daarom niet origineel is.

Nu geen van genoemde overeenstemmende elementen, zowel op zichzelf als in samenhang, voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komen, kan worden geconcludeerd dat er geen sprake kan zijn van auteursrechtinbreuk. Om die reden hoeft de ontleningsvraag niet aan de orde te komen.

10. De VCP overweegt als volgt.

De VCP constateert dat de werken '[a]' en '[e]' enige gelijkenis vertonen. Deze gelijkenis is hoofdzakelijk gelegen in het gebruik van het akkoordenschema VI | IV | I | V. Deze akkoordprogressie is echter als gemeengoed aan te merken en ontbeert derhalve de voor auteursrechtelijke bescherming vereiste oorspronkelijkheid.

Voor wat betreft de melodische overeenstemming tussen beide werken constateert de VCP dat de melodische curven van beide werken een syncopisch motief bevatten dat in de toonsoort C-majeur bestaat uit twee achtsten op de noten f en e, voorafgegaan door de noot c. De bewuste noten worden in de melodische lijn van de bridge van het werk '[a]' echter anders ingeleid en vervolgd dan in het werk '[e]'. Deze opeenvolging van drie noten heeft geringe betekenis in beide werken, vloeit als vanzelf voort uit de akkoordprogressie en heeft geen zelfstandige melodische betekenis.

Voor zover de backbeat, het tempo en de sound van de werken al overeen stemmen, oordeelt de VCP dat deze elementen zeer gangbare stijlelementen zijn in de popmuziek en niet origineel zijn te noemen.

De VCP concludeert dat de bridge van het werk '[a]' bestaat uit voor de hand liggende stijlelementen. Het genoemde melodische motiefje voegt daar geen originaliteit aan toe. Ook aan de combinatie van al deze elementen ontbreekt de oorspronkelijkheid die is vereist om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen. Het antwoord op de vraag of er sprake is van ontlening aan het werk van Klager kan derhalve in het midden blijven.

Al het bovenstaande in aanmerking genomen, oordeelt de VCP dat er geen sprake is van plagiaat.

11. Uitspraak doende

a. De VCP verklaart de klacht ongegrond en beslist dat het werk '[e]' geen plagiaat is van het werk '[a]'.

b. De VCP veroordeelt de Klager tot betaling van € 1362,- , hetgeen een gedeelte van de kosten van behandeling van deze zaak is. Op grond van artikel 11 lid 5 van het VCP-Reglement zal dit bedrag worden verrekend met de door Klager gestorte waarborgsom.

c. De VCP zal deze uitspraak ter beschikking stellen van de directie van Buma en Stemra, opdat deze naar aanleiding van de uitspraak de nodige maatregelen kan treffen en eventueel tot publicatie zal kunnen besluiten.

Aldus gedaan te Hoofddorp op 15 september 2021,

Prof. mr P.B. Hugenholtz
voorzitter

mr O. Meijer
secretaris